

Oponentský posudek na bakalářskou práci Barbory Svobodové: „Souvislost mezi výchovným stylem rodičů a interpersonální dominancí potomků“ Vedoucí práce Mgr. et Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.

Předložená bakalářská práce je práce empirická, která je metodologicky postavena na srovnání výsledků dvou typů dotazníku (Dotazníku interpersonální diagnózy a retrospektivního Dotazníku pro zjišťování způsobů výchovy v rodině) v rámci výzkumného vzorku 20 žen a 18 mužů. Teoretický úvod práce poskytuje velmi dobré zázemí pro zamýšlenou studii. Uvádí celou řadu relevantních odborných zdrojů a tyto zdroje řádně cituje. Nedostatky práce vidím zejména ve způsobu zpracování empirické části výzkumu. Tyto nedostatky bych zmínila chronologicky. Výhrady mám již ke způsobu formulace hypotéz. Formulaci H1 považuji za nadbytečnou, neboť přímo nesouvisí s řešením výzkumné otázky. Dále formulace hypotéz H2 –H10 jsou značně nekonkrétní, neboť v hypotéze by mělo být již uvedeno, zda autor předpokládá nalézt pozitivní či negativní vztah mezi proměnnými. Dále na straně 42 není v popisu výzkumného vzorku uvedeno zastoupení respondentů podle pohlaví. Počty mužů a žen autorka uvádí až v popisných statistických charakteristikách výzkumného vzorku na straně 44, kde uvádí 20 žen a 18 mužů. Tento počet je však vzhledem k desingu studie nutno považovat za kriticky nízký, vzhledem k tomu, že výsledky autorka vyhodnocuje v závislosti na pohlaví respondenta a dále na skórech z jednotlivých dotazníku, kterých je v případě vyhodnocení výsledků Dotazníku pro zjišťování způsobů výchovy v rodině až 9 !!! Z tabulky srovnání procentuálního zastoupení vzorku populace s výsledky předchozích studií v tabulce 6 vyplývá, že procenta výzkumného vzorku předložené studie se v některých případech významně liší od procentuálního zastoupení vzorku předchozí studie, což může být zapříčiněno malým n v jednotlivých skupinách!! Srovnání procentuálního zastoupení výsledků výzkumného vzorku a výsledků předchozích studií proto podle mého názoru postrádá smysl a autorka měla spíše uvádět frekvence zastoupení v jednotlivých skupinách. Frekvence četností však v žádných popisných statistických charakteristikách uváděny nejsou. Na straně 47. autorka uvádí poměrně enigmatický popis neparametrické korelace, tak že: “vyjadřuje rozdíl mezi pravděpodobnostmi, že spolu hodnoty dvou proměnných souvisí oproti pravděpodobnosti, že spolu hodnoty nesouvisí.“ Do kapitoly výsledky na straně 48 nepatří emočně zbarvené komentáře typu: „ V dimenzi dominance –submise jsme bohužel žádný statisticky významný vztah nenašli“ Na str. 49 v textu autorka uvádí proměnnou s názvem afiliace syna v tabulce číslo 9 se však vyskytuje proměnná Hostilita-Láska. Bylo by proto vhodné názvy proměnných v textu sjednotit. Na straně 51 je zjevný nesoulad mezi verbálním popisem výsledků a výsledků uvedených v tabulce 10. Autorka zde popisuje, že výsledky analýzy pomocí Kendallovy (nikoliv Kandallovy) korelace ukazují, že čím větší míra emočního vztahu matky je dceři poskytnuta, tím více je dcera dominantní. Ovšem korelační koeficient uvedený v tabulce 10 je záporný, což by svědčilo o tom, že nalezený vztah je právě opačný. To potvrzují i výsledky zpětné

regrese. V tomto smyslu jsou výsledky obou metod podobné nikoliv rozdílné, jak na straně 51 uvádí autorka práce. Na straně 53 autorka uvádí, že pokud výsledek vyjde jako signifikantní pomocí dvou metod, tak ho lze považovat jako výsledek „nejsignifikantnější“, což je příklad chybného vědeckého uvažování. Tuto formulaci autorka dále opakuje i v kapitole výsledky. Kapitola Diskuze ze strany 55 není adekvátní diskuzí nalezených výsledků s výsledky předchozích autorů a jejich interpretace a neodpovídá tak nárokům, které jsou kladeny na tuto část vědecké práce. Svým obsahem spíše reflektuje limity výsledků předložené studie. Ani závěr práce nepřináší celkové shrnutí ve studii nalezených velmi zajímavých výsledků, zmiňuje pouze jeden dílčí výsledek a celkově se omezuje se na pouhé tři věty. Na předložené práci je bohužel zřetelné, že po slibném teoretickém úvodu, který je vhodně strukturovaný a po obsahové stránce velmi hezky zpracovaný, autorce práce v jejím závěru poněkud došli síly na to, aby práci dotáhla a zpracovala nalezená data náležitým způsobem. Což je vzhledem k velmi zajímavým výsledkům studie velká škoda. Z výše uvedených důvodů navrhuji práci ohodnotit mezi stupněm dobře až velmi dobře.

V Povážské Bystrici dne 17.9. 2014

Mgr. Věra Pivoňková Ph.D., Fhs, UK